

NIEUWSBRIEF

Maandelijkse uitgave, editie januari 2018

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion: fiduciaire verantwoordelijkheid institutionele beleggers omvat ook duurzaamheid**

Eumedion vindt dat het betrekken van duurzaamheidsfactoren bij het maken van een beleggingsbeslissing onderdeel behoort te zijn van de fiduciaire verantwoordelijkheid van institutionele beleggers. Dat is de kern van haar op 18 januari jl. ingediende commentaar op de consultatie van de Europese Commissie over verplichtingen van institutionele beleggers inzake duurzaamheid. Daarbij moet worden opgemerkt dat de reikwijdte van duurzaamheid breder is dan alleen milieu-, sociale en governance-elementen (ESG). Van institutionele beleggers wordt verwacht dat zij alle relevante en materiële aspecten meewegen die invloed hebben op het vermogen van een onderneming om op lange termijn waarde te creëren, zoals de aard van de activiteiten, de strategie, de belanghebbenden van de onderneming en de plek waar de onderneming haar activiteiten uitvoert. Het is daarvoor wel van belang dat ondernemingen in voldoende mate transparant zijn over deze zaken. De EU-richtlijn niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit, die vanaf boekjaar 2017 voor grote ondernemingen geldt, zou hieraan bij kunnen dragen. Van institutionele beleggers mag worden verwacht dat zij openbaar maken hoe duurzaamheidsfactoren worden meegenomen in het beleggingsbeleid. Daarnaast is het van belang dat institutionele beleggers hun achterliggende begunstigers raadplegen en informeren over het gevoerde beleid inzake verantwoord en duurzaam beleggen. De gehele reactie is te downloaden via: <http://bit.ly/2rjBeBY>.

- **Eumedion heeft bedenkingen bij wetsvoorstel herstel en afwikkeling verzekeraars**

Eumedion is het niet eens met het voorstel van de regering om de bepalingen van dwingend vennootschapsrecht of financieel toezichtsrecht buiten werking te stellen wanneer een verzekeraar in ernstige financiële problemen komt. Volgens Eumedion vormt dit een onwenselijke uitholling van de beleggersbescherming, is het onnodig en staat het op gespannen voet met Europees recht. Dit schrijft Eumedion in haar commentaar van 22 januari jl. op het wetsvoorstel herstel en afwikkeling van verzekeraars. Het wetsvoorstel voorziet in een versterking en uitbreiding van het afwikkelingskader voor verzekeraars. Eumedion kan zich in algemene zin vinden in ruimere interventiebevoegdheden voor De Nederlandsche Bank (DNB) wanneer een verzekeraar in onomkeerbare problemen komt. De voorgestelde buitenwerkingstelling van kennisgevingsvereisten en procedurele voorschriften uit het vennootschapsrecht en financieel toezichtsrecht is voor Eumedion echter een brug te ver. Eumedion vindt verder dat de uitgangspunten voor de waardering van een 'afgewikkelde' verzekeraar in de wet moeten worden opgenomen en niet in een algemene maatregel van bestuur. Voor aandeel- en obligatiehouders is een correcte 'ex post' waardering van groot belang. Op basis hiervan wordt namelijk bepaald of kapitaalverschaffers recht op compensatie hebben. Dit rechtvaardigt een gedegen parlementaire behandeling van de uitgangspunten van de waardering in plaats van een eenzijdig besluit van de regering. Het gehele commentaar kan worden gedownload via: <http://bit.ly/2DCtYpy>.

- **Eumedion kritisch over voorstel om bevoegdheden Europese toezichthouders te versterken**

Eumedion vreest dat het voorstel van de Europese Commissie om de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteiten te versterken, zal leiden tot hogere toezichtskosten voor de Nederlandse financiële instellingen. Dit schrijft Eumedion in een brief van 25 januari jl. aan de Minister van Financiën. De Europese Commissie stelde in september 2017 onder meer voor om de financiering van de Europese koepels van toezichthouders op de banken (EBA), pensioenfondsen en verzekeraars (EIOPA) en de kapitaalmarkten (ESMA) deels rechtstreeks via de financiële instellingen waarop indirect toezicht wordt gehouden te laten lopen. Eumedion is er niet gerust op dat de totale toezichtskosten niet zullen stijgen als gevolg van dit voorstel. Eumedion roept de minister daarom op om zich er binnen de Europese Raad voor in te zetten de financiering van de Europese toezichthoudende autoriteiten te houden zoals deze nu is. Eumedion roept de minister verder op de rol van de Europese toezichthoudende autoriteiten bij het monitoren van de opname van duurzaamheidsfactoren in het risicoraamwerk van financiële instellingen te verduidelijken. Het is voor Eumedion op basis van de conceptverordening niet duidelijk op welke wijze de beoogde “coördinerende rol” zal worden ingevuld en wat de reikwijdte van die coördinerende rol zal zijn en of dit gepaard gaat met extra kosten. De gehele brief kan worden gedownload via: <http://bit.ly/2DARAEe>.

Activiteiten Commissies

- De **Verslaggevings- en auditcommissie** besprak tijdens haar vergadering van 25 januari jl. o.a. het conceptcommentaar op de IOSCO-consultatie over de toekomstige governance rond het opstellen en vaststellen van internationale auditstandaarden. Tevens werd het NBA-rapport over de structuurmodellen van accountantskantoren besproken.

Komende activiteiten

- **7 februari 2018, Vergadering Dagelijks bestuur.** Op de agenda staan

o.a. de vaststelling van de Eumedion-positie t.a.v. ‘restricted stock’-regelingen, de vaststelling van het Eumedion-commentaar op de IOSCO-consultatie over de toekomstige governance van het opstellen en vaststellen van internationale auditstandaarden en een discussie over de kwaliteit van de collectieve Eumedion-dialogen met Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen.

Nieuws uit Den Haag

- **Scheidend Commissie Van Manen: gedragsnormen voor aandeelhouders horen in Corporate Governance Code**

Er moet geen aparte code voor institutionele beleggers (‘Stewardship Code’) komen. Wel moet de Nederlandse Corporate Governance Code worden aangevuld met specifieke gedragsnormen voor alle aandeelhouders. De bepalingen in de Corporate Governance Code gelden in de Nederlandse samenleving namelijk als algemeen maatschappelijk aanvaarde normen en gelden uit dien hoofde voor een ieder die als aandeelhouder in een Nederlandse beursonderneming actief is, inclusief internationale beleggers. Dit stelt de Monitoring Commissie Corporate Governance Code (‘Commissie Van Manen’) in haar op 29 januari jl. aan minister Wiebes (Economische Zaken en Klimaat) aangeboden slotdocument. Het document is opgesteld ter afsluiting van de zittingstermijn van de commissie waarvan Jaap van Manen vier jaar lang voorzitter was. In het slotdocument gaat de commissie onder meer in op actuele corporate governance vraagstukken die de aandacht verdienen van een volgende monitoring commissie. De Commissie Van Manen beveelt haar opvolger aan om vooral aandacht te schenken aan de rol en betrokkenheid van aandeelhouders, met name ten aanzien van lange termijn waardecreatie. Uit onderzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam dat in opdracht van de Commissie Van Manen is uitgevoerd blijkt dat grote aandeelhouders veelal lange termijn waardecreatie nastreven, maar dat zij daarbij drempels ervaren. Zo handelen, volgens de commissie, portefeuillemanagers niet in altijd in lijn met het door de vermogensbeheerder uitgestippelde engagementbeleid en zijn benchmarks nog

te vaak leidend bij (des)investeringskeuzes. De commissie benadrukt in het document het belang van een actieve betrokkenheid van aandeelhouders bij de ondernemingen waarin zij beleggen, zoals het stemmen op AVA's en het in dialoog treden met bestuurders en commissarissen. Dit vergt wel een open houding van de onderneming. "Vennootschappen moeten actiegericht luisteren, de dialoog serieus nemen en open staan voor signalen", aldus de commissie. De commissie benadrukt ook in overnamesituaties het belang van wederzijdse dialoog tussen partijen. Aandeelhouders worden door de commissie opgeroepen om een bod ook te beoordelen op de wijze waarop het tot stand is gekomen en het gedrag van de bieder en de doelvennootschap daarbij. Eumedion heeft in een persbericht het slotdocument verwelkomd.

- **Kabinet wijzigt wetsvoorstel over collectieve afwikkeling van massaschade**

Aandeelhouders kunnen straks ook nog na goedkeuring van een collectieve schikking tussen partijen uit de juridische procedure stappen en een eigen procedure tegen een onderneming starten. Dit blijkt uit de op 12 januari jl. door minister Dekker (Rechtsbescherming) naar de Tweede Kamer gestuurde nota van wijziging bij het wetsvoorstel betreffende de afwikkeling massaschade in collectieve actie. Het wetsvoorstel was nog door het vorige kabinet bij de Tweede Kamer ingediend. Met deze tweede 'opt-out' mogelijkheid voor aandeelhouders in de procedure voor de collectieve afwikkeling van massaschade komt het kabinet tegemoet aan de wensen van de Tweede Kamerfracties van PvdA, CDA en D66, de Raad van State en ook de VEB. Aanvankelijk was bepaald dat alleen direct na aanwijzing van een zgn. 'exclusieve belangenbehartiger' aandeelhouders en andere gedupeerden de mogelijkheid hadden om uit de collectieve procedure te stappen. Het kabinet onderschrijft nu de opvatting van de hiervoor genoemde partijen dat niet voorbij mag worden gegaan aan het feit dat gedupeerden die meedoen aan een collectieve procedure na de aanwijzing van de exclusieve belangenbehartiger nog niet weten hoe de procedure zal aflopen. Met

een tweede opt-out wordt meer recht gedaan aan de rechten en belangen van gedupeerden. Het kabinet heeft verder bepaald dat buitenlandse gedupeerden expliciet moeten kiezen voor deelname aan een Nederlandse collectieve actie, dus in dit geval een 'opt-in' systeem. Volgens het kabinet voorkomt dit dat de introductie van een collectieve schadevergoedingsactie een aanzuigende werking heeft voor zaken waarin wordt opgekomen voor buitenlandse gedupeerden die hier geen weet van hebben en hier geen behoefte aan hebben. Voor Nederlandse gedupeerden blijft het oorspronkelijke opt-out systeem wel gelden. Verder wordt in de nota van wijziging de concentratie van massazaken bij de rechtbank Amsterdam losgelaten. Volgens het kabinet is een wettelijke concentratie van massazaken niet meer noodzakelijk om de benodigde coördinatie te bereiken en expertise op te bouwen. De Tweede Kamer heeft n.a.v. de ingrijpende wijzigingen besloten om op 8 februari a.s. een nader verslag bij het wetsvoorstel uit te brengen.

- **Tweede Kamer verplicht ondernemingen tot jaarlijks gesprek met OR over beloningsverhoudingen**

Er moet jaarlijks een gesprek worden gevoerd tussen het bestuur en/of raad van commissarissen (RvC) van een grote onderneming (minimaal 100 werknemers) en de ondernemingsraad (OR) over de ontwikkeling van de beloningsverhoudingen, inclusief die van het bestuur. Het wetsvoorstel dienaangaande is op 23 januari jl. door de Tweede Kamer met 91 stemmen voor en 59 stemmen tegen aangenomen. VVD, CDA, ChristenUnie en Forum voor Democratie stemden tegen. Het wetsvoorstel was al in juni 2016 bij de Tweede Kamer ingediend, maar werd na de verkiezingen in 2017 "controversieel" verklaard. De behandeling kon daardoor pas na de formatie van het nieuwe kabinet worden hervat. Dat nieuwe kabinet ziet, volgens minister Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), de toegevoegde waarde van het wetsvoorstel, ook al schrijft de Wet op de ondernemingsraden nu al voor dat een grote onderneming schriftelijke informatie aan de OR moet verstrekken over de arbeidsvoorwaardelijke regelingen van de werknemers en de beloningsafspraken van het bestuur. Het wetsvoorstel geeft,

volgens de minister, de OR “een extra zetje in de rug” om deze punten ook daadwerkelijk te bespreken met het bestuur en/of de RvC. Pogingen van de fracties van de SP, PvdA en GroenLinks om het recht van de OR ten aanzien van de beloningen van bestuurders uit te breiden tot een formeel adviesrecht of zelfs een instemmingsrecht werden door het kabinet en een meerderheid van de Tweede Kamer van de hand gewezen. Minister Koolmees maakte tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel duidelijk dat de aandeelhouders primair gaan over de beloningen van bestuurders. Het wetsvoorstel is inmiddels voor behandeling naar de Eerste Kamer gestuurd.

Nieuws uit Brussel

- **Europese adviesgroep publiceert verstrekkende aanbevelingen om kapitaalmarkt te verduurzamen**

De Europese Commissie zou EU-brede duurzame financieringsstandaarden moeten ontwikkelen, te beginnen bij een standaard voor zgn. groene obligaties. Dergelijke standaarden zouden onduidelijkheid bij institutionele beleggers over de verwachte milieueffecten van groene obligaties kunnen voorkomen. Dat adviseert de High-Level Expert Group on Sustainable Finance (HLEG) in haar op 31 januari gepubliceerde finale rapport. De HLEG werd in december 2016 door de Europese Commissie ingesteld om haar bij te staan bij de formulering van een EU-strategie om de Europese kapitaalmarkten en de financieringsstromen te verduurzamen. De HLEG benadrukt in zijn eindrapport het belang van ‘engagement’ en dialoog door institutionele beleggers, onder meer door te pleiten voor een uitbreiding van de ‘stewardship-principes’. De kort geleden aangepaste Europese richtlijn aandeelhoudersrechten zou hiervoor (opnieuw) moeten worden geamendeerd. In een dergelijk aanpassingsvoorstel zou onder meer moeten staan dat institutionele beleggers intern ook hoge governancestandaarden moeten hanteren en dat het engagementbeleid van institutionele beleggers moet bijdragen aan de lange-termijn waardecreatie door ondernemingen. HLEG beveelt de Europese Commissie verder aan om institutionele beleggers te verplichten milieu-, sociale en

governance (ESG) risico’s te integreren in hun beleggingsproces. Ook moet de Europese bekijken of op Europees niveau kan worden bewerkstelligd dat bestuurders van ondernemingen de belangen van alle stakeholders, en dus niet uitsluitend die van aandeelhouders, meewegen bij het nemen van besluiten. HLEG vindt verder dat de Europese Commissie een “alternatieve verslaggevingsaanpak” moet onderzoeken voor beleggers en bedrijven die een aandelenportefeuille voor lange termijn aanhouden. Voor dergelijke portefeuilles is waardering op reële waarde wellicht niet het geëigende uitgangspunt, aldus HLEG. De adviesgroep vindt sowieso dat Europese beleidsmakers het recht moeten hebben om voorstellen tot aanpassing van bestaande of voor nieuwe internationale verslaggevingsstandaarden (IFRS) te kunnen amenderen. De aanbevelingen van HLEG zullen de basis vormen voor een in maart 2018 te presenteren actieplan van de Europese Commissie om de Europese kapitaalmarkt te verduurzamen.

- **ESMA roept beursondernemingen op transparant te zijn over gevolgen belastinghervormingen VS**

Beursgenoteerde ondernemingen met belangrijke dochterondernemingen in de Verenigde Staten (VS), of met in de VS genoteerde effecten, moeten in hun financiële verslaggeving over boekjaar 2017 een “redelijke inschatting” maken van de effecten van de recente Amerikaanse belastinghervorming. Dat stelt ESMA in een op 26 januari jl. uitgebracht statement. Onder de op 1 januari jl. in werking getreden ‘Tax Cuts and Jobs Act’ is onder meer het Amerikaanse vennootschapsbelastingtarief verlaagd van 35% naar 21% en geldt er een laag tarief voor inkomen uit intellectueel eigendom gehouden in de VS. Ook al is de wetgeving veelomvattend en pas op een laat moment in 2017 tot stand gekomen, verwachten ESMA en de nationale toezichthouders op de financiële verslaggeving van de Europese beursgenoteerde ondernemingen dat zij de materiële effecten van de nieuwe Amerikaanse belastingregels al in de financiële verslaggeving 2017 hebben verwerkt.

Ondernemingsnieuws

- **RvC van Tie Kinetix stapt op na onenigheid met grootaandeelhouders over strategie**

De gehele RvC van Tie Kinetix is opgestapt. De RvC en de meerderheid van de grootaandeelhouders (o.a. DW Vastgoed (25,8%), Alto Imaging (13,4%) en softwareontwikkelaar Objectif Lune (9,9%)) verschillen van mening over de strategie van het softwarebedrijf. Dat heeft Tie Kinetix op 15 januari jl. bekend gemaakt. De meerderheid van de grootaandeelhouders wil vasthouden aan de bestaande autonome groeistrategie, terwijl de ondernemingsleiding wil inzetten op een snellere groei, dus niet louter autonoom en eventueel gefinancierd met de uitgifte van nieuwe aandelen. De verschillende opvattingen over de strategische koers leidden ertoe dat geen overeenstemming kon worden bereikt over het voorstel tot herbenoeming van commissaris Dirk Lindenbergh. De andere commissarissen – Ton Veth en Erik Honée – besloten daarop om ook hun conclusies te trekken. Het lijkt de commissarissen beter om plaats te maken voor een nieuwe RvC die wel het vertrouwen van de grootaandeelhouders heeft. Het ontslag van de RvC van Tie Kinetix lijkt een optelsom van eerdere conflicten met de grootaandeelhouders. Zo wees de ondernemingsleiding van Tie Kinetix in november 2016 een overname door grootaandeelhouder DW Vastgoed van de hand en kreeg zij 2016 en 2017 geen machtiging van de AVA om nieuwe aandelen uit te geven.

- **Aandeelhouders Groothandelsgebouwen nemen regie in verkoopproces**

Vijftien aandeelhouders en certificaathouders van Groothandelsgebouwen, die samen ongeveer 86% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, hebben achter de rug van het bestuur van deze onderneming om besloten hun aandelen en certificaten uiterlijk 14 maart 2018 aan een potentiële koper aan te bieden. Dit blijkt uit een op 18 januari jl. door Groothandelsgebouwen gepubliceerd persbericht. Uit dit persbericht blijkt dat het bestuur en de RvC van Groothandelsgebouwen geen partij waren

bij de overeenkomst tussen de kapitaalverschaffers en de potentiële koper. Bestuur en RvC van het vastgoedfonds moeten over de overeenkomst nog een standpunt bepalen. Indien de verkoop van de aandelen doorgaat, dan zal de kopende partij verplicht zijn een bod uit te brengen op alle nog resterende uitstaande aandelen en certificaten, aangezien hij een belang verwerft dat hoger ligt dan de verplicht bodgrens van 30%.

- **Advocaat-generaal: Fugro hoefde AVA niet te laten stemmen over beschermingsconstructie**

Aandeelhouders kunnen geen AVA-stemming over onderwerpen afdwingen waarover de AVA geen wettelijke of statutaire bevoegdheid tot het nemen van een besluit heeft. De beslissing over het wel of niet ontmantelen van een beschermingsconstructie is aan het bestuur. Fugro heeft daarom op juiste gronden het in 2015 door Boskalis ingediende verzoek afgewezen om de AVA van Fugro te laten stemmen over een *aanbeveling* aan het bestuur en RvC van Fugro tot onmiddellijke beëindiging van een door Fugro gehanteerde beschermingsconstructie. Boskalis was destijds houder van ruim 25% van de certificaten van Fugro. Dit is de kern van de op 12 januari jl. gepubliceerde conclusie van advocaat-generaal (AG) Timmerman aan de Hoge Raad inzake het conflict tussen Fugro en Boskalis over de reikwijdte van het agenderingsrecht van aandeelhouders. Volgens de AG maakt het niet uit of de aandeelhouder vraagt om een niet-bindende of informele stemming over een aanbeveling in plaats van een bindende stemming. De achterliggende intentie van een stemming op de AVA is, volgens de AG namelijk hetzelfde, te weten het "forceren van door de aandeelhouder gewenst handelen van het bestuur voor een op het bevoegdheidsterrein van het bestuur gelegen onderwerp", in dit geval de beëindiging van een beschermingsconstructie. Volgens de AG dwingt ook de Europese Aandeelhoudersrichtlijn niet tot agendering van een stemming over onderwerpen waarvoor de AVA geen bevoegdheid heeft. Het is nog niet bekend wanneer de Hoge Raad uitspraak zal doen.

- **Voormalig bestuursvoorzitter van Steinhoff International beschuldigd van corruptie**

De voorzitter van de auditcommissie van Steinhoff International, Steve Booyen, heeft bij de Zuid-Afrikaanse autoriteiten aangifte gedaan van mogelijke corruptie door voormalig bestuursvoorzitter Markus Jooste. Dit heeft waarnemend president-commissaris Heather Sonn op 31 januari tegenover het Zuid-Afrikaanse Parlement verklaard. De meubelmultinational met statutaire zetel in Nederland en noteringen aan de beurs van Frankfurt en Johannesburg meldde in december 2017 onregelmatigheden in de boekhouding. Als gevolg daarvan moest de publicatie van de jaarcijfers 2016/17 worden uitgesteld en moeten eerdere jaarrekeningen worden herzien. De onderneming verloor 85% van haar beurswaarde en de stabiliteit van de bedrijfsvoering kwam in gevaar door het opschorten van kredietfaciliteiten. De kortetermijn liquiditeit van de onderneming is inmiddels nagenoeg veiliggesteld. De president-commissaris verklaarde tijdens de parlementaire hoorzitting dat het op dit moment nog onduidelijk is of “de crisis” had kunnen worden voorkomen. PwC is namelijk nog steeds bezig met het forensische onderzoek. Pas als dat is afgerond kunnen de materiële onderzoeksbevindingen openbaar worden gemaakt, kan worden bekeken wat fout is gegaan en kunnen er stappen worden ondernomen tegen de verantwoordelijken.

Overige interessante zaken

- **AFM benadrukt het risico op onvoldoende aandacht voor duurzaamheid**

“Onvoldoende aandacht voor duurzaamheid in de financiële sector doet op lange termijn afbreuk aan het duurzaam financieel welzijn in Nederland”. Dat is één van de risico’s die de Autoriteit Financiële Markten (AFM) identificeert in haar op 24 januari jl. gepubliceerde AFM Agenda 2018. De financiële sector speelt een belangrijke rol bij het mobiliseren van het benodigde kapitaal voor het realiseren van de mondiale duurzaamheidsagenda, bestaande uit onder andere de Sustainable Development Goals en het Klimaatakkoord van Parijs. Volgens de AFM groeit bij beleggers de behoefte aan betrouwbare informatie van ondernemingen

over duurzaamheidsdoelstellingen en niet-financiële prestaties. De AFM wijst in dit verband op het belang van geïntegreerde verslaglegging. Verder zal de financiële toezichthouder in 2018 het thema duurzaamheid breder integreren in haar toezichtstaken en zal in kaart worden gebracht welke financiële producten terecht een duurzaamheidslabel voeren. Ook kondigt de AFM, in samenwerking met experts op het gebied van gedrag en cultuur van het AFM Expertisecentrum, een onderzoek aan naar de effecten van het partnermodel bij een aantal geselecteerde accountantskantoren.

- **AFM vecht rechterlijke vernietiging van boetes voor EY en PwC aan**

De AFM is op 31 januari in hoger beroep gegaan tegen het vonnis van de rechtbank Rotterdam om de boetebesluiten uit 2016 voor de accountantskantoren EY (€ 2,23 miljoen) en PwC (€ 845 duizend) te vernietigen. Volgens de AFM zou het vonnis tot gevolg hebben dat de toezichthouder de accountantskantoren niet meer rechtstreeks kan aanspreken op tekortkomingen in de controles van de jaarrekeningen. De rechter oordeelde in december 2017 namelijk dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de jaarrekeningcontrole bij de externe accountant ligt en dat het accountantskantoor van tekortkomingen daarin geen persoonlijk en direct verwijt kan worden gemaakt. De AFM meent dat zij dan alleen nog via het tuchtrecht de individuele accountant verantwoordelijk kan houden voor fouten. Dat wordt door de AFM als minder effectief gezien en zou bovendien geen recht doen aan de verantwoordelijkheid die rust op accountantskantoren om te zorgen voor adequate kwaliteitswaarborgen op organisatieniveau. Bovendien zou dit niet aansluiten bij wat internationaal gangbaar is in het toezicht op accountantskantoren. De AFM wil verder met het Ministerie van Financiën bekijken of wellicht de Wet toezicht accountantsorganisaties aanpassing behoeft. Het is nog niet bekend wanneer het hoger beroep gaat dienen.

- **Verenigd Koninkrijk verlengt wachttermijn naar 4 weken in het geval van een vijandig bod**

Een potentieel vijandige bidder op een Britse beursgenoteerde onderneming moet voortaan vier weken wachten voordat hij zijn bod officieel mag uitbrengen. Dit staat in de gewijzigde Britse biedingsregels die sinds 8 januari jl. van kracht zijn geworden. De wijzigingen wijken nauwelijks af van de voorstellen die het Takeover Panel, de toezichthouder op Britse overnames, in september 2017 al publiceerde en in consultatie bracht. De verlenging van de verplichte wachttermijn van twee naar vier weken geeft de doelwitonderneming meer tijd om een gefundeerde reactie te geven op de plannen van de bidder en om zichzelf eventueel te verdedigen. Hiermee wordt, volgens het Takeover Panel, een betere balans bereikt tussen het belang van de doelwitonderneming om een gefundeerde reactie te geven op het bod en het belang van de bidder om voortgang te maken met het bod. De wijzigingen in de Britse biedingsregels zijn onder andere ingegeven door de vijandige toenadering van Kraft Heinz jegens Unilever begin 2017. De vier weken-wachttermijn in het Verenigd Koninkrijk wijkt significant af van het voornemen van het Nederlandse kabinet om in Nederland een wachttermijn van een maximaal 250 dagen te introduceren in het geval van een vijandig bod op een Nederlandse beursgenoteerde onderneming. Het Takeover Panel heeft verder besloten een bidder op een Britse beursgenoteerde onderneming te verplichten om in het biedingsbericht informatie op te nemen over zijn voornemens t.a.v. de R&D-activiteiten, de werkgelegenheid en het hoofdkantoor. De bidder zal ook worden verplicht het Takeover Panel ten minste jaarlijks op de hoogte stellen van de tenuitvoerlegging van de voornemens en afspraken die zijn opgenomen in het biedingsbericht.

- **Singapore wijzigt corporate governance code**

Bestuurders van ondernemingen die genoteerd zijn aan de beurs van Singapore worden voortaan ook geacht de behoeften en belangen van andere stakeholders dan aandeelhouders mee te wegen bij het nemen van besluiten. Daarnaast moeten de

Singaporese ondernemingen een diversiteitsbeleid opstellen en over de voortgang daarvan rapporteren en moet de onafhankelijkheid van de niet-uitvoerende bestuurders worden versterkt. Dit staat in het voorstel tot wijziging van de Singaporese corporate governance code dat de Singapore Corporate Governance Raad op 16 januari jl. in consultatie heeft gebracht. De Corporate Governance Raad wil de vierde versie van de Singaporese corporate governance code meer 'principle-based' maken en meer toegespitst op de specifieke situatie in Singapore zonder de aansluiting met internationale corporate governance ontwikkelingen te missen. De Corporate Governance Raad vindt dat de huidige versie van de code te veel een 'box-ticking' exercitie is geworden. Belanghebbenden kunnen tot 15 maart a.s. op het voorstel reageren.